

[Justitsministeren.]

USA om, at man simpelt hen rykkede ind i de arabiske lande, ud fra det synspunkt at olien lige så vel var beregnet for den øvrige verden som for araberne. Forsvarsminister Schlesinger svarede: Jeg tror, at dette er en risiko. Det er klart, at man ikke skal friste skæbnen ved at drive suverænitetetsbegrebet for vidt. Men De Forenede Stater respekterer højtideligt de frie staters uafhængighed, herunder også staterne i Mellemøsten. Vi må erkende, at suveræne staters beføjelser ikke burde benyttes på en måde, der vil kunne lamme hovedparten af den industrialiserede verden, og jeg tror, at den lettelse af presset, som udgjordes af den forhøjelse af produktionen på 10 pct., som blev offentliggjort tidligere på måneden, er et udtryk for, at de olieproducerende stater anerkender deres fælles interesser med den industrialiserede verden. Efter min bedømmelse vil vi derfor ikke komme i den situation, som De nævnedes.

Forsvarsminister Schlesingers udtalelse turde for så vidt være svar nok. Dog kan jeg ikke undlade at tilføje, at tanken om, at USA skulle fremkomme med sådanne trusler, må forekomme særlig usandsynlig på baggrund af den overordentlig aktive rolle, som USA har påtaget sig siden krigen i oktober 1973 med henblik på at få fredsforhandlingerne i gang og sikre en varig og retfærdig løsning på Mellemøstkonflikten.

Også om Vietnam var forsvarsminister Schlesingers udtalelser særdeles hypotetiske. Som svar på et direkte spørgsmål herom udtalte han bl. a., at såfremt Nordvietnam valgte uden provokation at indlede en storoffensiv af samme slags som den, der fandt sted i maj 1972, og såfremt USAs præsident anmodede kongressen om bemyndigelse til at anvende amerikanske taktiske fly som støtte til Sydvietnam, kunne man nok forvente, at denne bemyndigelse ville blive givet.

Forsvarsministeren henviste samtidig til den lovgivning, der blev vedtaget af kongressen i sommeren 1973, ifølge hvilken USAs præsident er forpligtet til i givet fald at anmode Kongressen om en bemyndigelse af denne art. Hr. Schlesinger tilføjede, at Nordvietnam bestemt ikke skulle regne med, at en sådan bemyndigelse ikke ville blive givet.

Hr. Schlesingers udtalelser om Vietnam tager således kun sigte på den eventuelitet, at der skulle foreligge en storstilet offensiv, altså en eklatant krænkelse af våbenstandsftalerne fra januar sidste år.

Det turde herefter være klart, at udtalelserne om Mellemøsten og Vietnam bestemt ikke udgør nogen trussel, og allerede af denne grund kommer en dansk indsigelse ikke på tale.

Ib Nørlund (DKP):

Jeg forstår, at man gerne skal udtrykke en tak til ministrene, når de besvarer spørgsmål. Det er noget vanskeligt i dette tilfælde. Det kan højst blive noget med tak for sol og måne og den slags.

Det, som man prøver at dække sig ind bag ved, er at snakke sig væk fra den effekt, som disse taler har haft på verdenspolitikken. Der burde man dog være opmærksom på, at selv i danske blade, f. eks. i Aktuelt, karakteriserer man talen på den måde, at de arabiske lande er tvunget til at opfatte Schlesingers bemærkninger som en amerikansk trussel om at bruge våbenmagt i Mellemøsten. Ja, endog Berlingske Tidende har i en ledende artikel erkendt, at sådan kunne det forstås, og prøver ligesom regeringen at forklare, at det betyder noget andet. Men disse hypotetiske betragtninger, som man siger det drejer sig om, har jo i de politiske realiteter vægt som sådanne trusler, som det her drejer sig om, og så meget mere hvad Vietnam angår, som Van Thieu, præsidenten for republikken i en del af Sydvietnam, direkte taler om, at krigen allerede er begyndt.

Derfor er der stadig væk grund til at opfordre regeringen, hvis den ikke også på udenrigspolitikens område vil aftegne en ekstra reaktionær profil, til at benytte lejligheden til klart at tilkendegive, at Danmark går imod en magttrusselpolitik og går ind for overholdelse af den fredelige sameksistens' principper.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Jeg skal ganske skænke hr. Ib Nørlund udtalelserne angående reaktionær politik eller ikke-reaktionær politik.

Jeg må afvise, at der er tale om, at regeringen prøver at dække sig ind. Jeg har ordret citeret de spørgsmål, der blev stillet; jeg